

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Mercuriale Joannis andree

Johannes <Andreae>

Uenetijs, 8.VIII.1499

[Littere G]

[urn:nbn:de:bsz:31-323789](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-323789)

uendū a pena cum fratre iuuare posset nō obstante stipula-
tiōe penali. Certitudinaliter hec solutio esset vera si ille. b.
defendendo fratre vulnerasset illum seruato moderamine
s. eod. lib. de sen. excō. dilecto. sed questio loqui videt de vl
cisente nec dubitat an iste. B. teneat pena iuris cōis vel
municipalis nec de illa pena querit sed de puentionali si sti
pulatio ita esset concepta q̄ ille. A. vulnerado fratre. B.
incidisset in penā planū esset q̄ ab illo. B. posset. A. penā
exigere q̄ aut dicim⁹. B. nō incidere ex quo ille. A. fregit
pacta de iureiur. peruenit. ij. C. de pact. cum pponas. ij. z d
transac. l. siue apud. z. l. si quis maior. ff. de arbi. si duo in fin.
aut si actū esset penam totiens cōmitti zc. vt ibi incidere s̄
fieret cōpensatio vt. s. de pe. constitut⁹ z hoc no. in glo. vbi
vero stipulatio ita fuit stricte concepta q̄ solum paciscētis
offensam includit tūc pcedit dubiū. **C** Scda questio fuit
Joan. de bayfio fratris archi. z formabat eam cū fuit p̄m
penale q̄ vnus reliquū nō offenderet psonaliter vel realit.
• **C** Et q̄ ille adulterans incidere in penā pbatur trib⁹ ra
tionibus z p̄rium alijs tribus tertio soluitur z duob⁹ cōtra
rijs respondet. **C** Primū ergo sic pbabat pax est vinculū
charitatis. s. de iudi. nouit v̄si. lz aut. ad cuius obseruantia
quilibet ex p̄cepto tenet ad Ro. xij. j. ad corinth. viij. iij. q.
vi. hoc quippe in si. xj. q. ij. inter verba. s. eo. li. de re iudi. ad
apostolice post p̄nc. s̄ctus ergo inuis sup illa licitus ergo
seruadus. s. de pact. c. j. ff. eo. l. j. z. l. epistola. s. pactū in pe
nam ergo accessoriā licito cōtractui incidit illud nō seruās
hoc eo. tit. accessoriū cum concor. Nam vt dicunt legisse in
pactis scōm legem t̄ p̄ncipale z accessoriū vt no. C. de pac.
pacta que cōtra. **C** Scdo sic illa verba stipulatiōis de nō
offendendo realiter nec psonaliter possunt intelligi actiue
ex parte offendētis scilicet q̄ nō offenderet nec cum psona
nec cum rebus sed iste actu psonali corpaliter offendit ad
ulterando ergo locus est pene z q̄ talis intellectus sit am
plectēdus pbat fauor pacis z odium adulterātis hoc eod.
ri. odia. q̄ aut adulterando videat offendisse p̄z in autē. vt
cujs de appel. cogno. s. causas z quid dicat no. s. de iureiur.
quintaualis. Item maritus iure mariti agit ad penā capi
tio. C. de adulte. q̄uis fortius ergo ad penā conuētionales
nam que per legē possumus z per pactū. ff. de pact. non im
possibile z in penalib⁹ stipulatiōibus nō inspicimus quid in
ter sit. sed que sit q̄stas stipulatiōis. ff. de verb. obli. stipu
latio ista. s. alteri. **C** Tertio sic constat ex iniuria scā vxori
maritū agere posse iniuriarū. ff. de iniur. l. j. s. vlti. patz ergo
cum offensuz nec iuuat q̄ mulier psenserit qz speciale est p
pter delicti magnitudinē. C. de epis. z cler. l. raptos. z de
raptu vir. l. j. facit de sent. excō. contingit. j. Constat etiā q̄
vir z vxor sunt vna caro z sibi cōicant act⁹ spirituales. xxx.
q. iij. sciscitat z. c. si quis vnus de cogna. spiritu. martin⁹. z
sunt vnū corpus. xxvij. q. ij. agatosa. cui⁹ corporis caput est
vir. xxxij. q. v. cum caput. in mēbris ergo caput offendit de
pe. dif. j. vulgaris z peruerfor est iuris mariti qui eius vxorē
sciens cognoscit. xxiiij. q. cum p bellicā z tanta est iter cōiu
ges cōnexio qd vsus viro p̄cessus competit z vxori. ff. d vsu
z ha. l. ij. qz nec debēt ad imparia iudicari de diuoz. gaude
mus. nō obstat q̄ stipulatio est stricti iuris qz sepe extra id
qd agitur nascit obligatio. s. eod. lib. de despon. impu. c. j. z
ff. cōmo. si is qui. s. fina. In contrariū q̄ agere nō possit vi
detur qz iure civili adulter punif capite. C. de adul. quoniā
z. l. q̄uis z d iura. ca. clericus deponif. lxxxj. distin. p̄sby.
ter. quelibet aut etiam modica pena corpalis maior est qua
libet pecuniaria. ff. de pe. in seruoꝝ penis aut a iure statutis
debemus esse contenti. de offic. delega. de causis in fine. nec
nostro ingenio pecuniarias inuere vel stipulari debemus z
sic stipulatio videtur inutilis nec ex illa agi potest instit. de
inuti. stipu. maxime cum iudex corpozalet penā in pecunia
riam cōmutare nō possit de pen. licet. z illa pena sit infligen
da que magis timef. xxiiij. q. iiii. ea vidicta z. s. vt lit. non cō
tēta. quoniā. z pena corpozalet vel vt publica preferēda
est pecuniarie vt priuate facit de postu. p̄zla. bone. C. de ca
du. rollen. l. vni. **C** Secūdo sic dicit lex q̄ audiendus nō

est qui vindicte domus sue cōmodum pecuniarium propo
nere nō erubuit. ff. de adul. l. miles. s. locer. Itēz cōstat istuz
in sui persona nō offensuz. realiter autem non potest dici of
fensus cum vxor non contineatur appellatione rerum. ff. de
vsur. in pecudum. **C** Tertio sic. constat stipulatiōe esse
stricti iuris nec egrediuntur personas in eis expressas. ff. de
verbo. obligatio. quicquid z no. de exceptio. cum venerabi
lis z ex ea sola veniunt de quibus est actuz de causa possel.
cum ecclesia cum concord. nisi vbi lex exprimit tacite agi. ff.
si certum peta. cum quid. z non expressa censent obmissa d
translati. inter. z in potestate ipsius fuit legem apertius di
cere fiat ergo interpretatio contra eum hoc eod. titul. con
tra eum cum concord. maxime cum promptiores simus ad
absoluendum de pbatione ex litteris.

C Solutio q̄ per vltima iura sibi videtur illum agere nō
posse. dicit autem non obstat q̄ allegatum est de articulis
quibus actus in personam viri pducitur ad mulierem quia
illud est de fictiōe iuris quod dicitur q̄ sunt vna caro expo
nitur idest ad vnam carnem procreandam.

C Tertiam questionē legistarum non psequor quam di
sputauit Jac. de bel. z locauit eam. C. vt infra certū tem. cri.
questi. terminetur ibi vide in. iij. questione. Et obmissis alle
gationibus distinguendo soluit q̄ si ille bannitus erat qz
pdidit patriam occidens non tenetur ad penam. C. de abo
li. l. fallaciter. s. final. ff. de cap. z postli. re. l. postliminij. s. si
lius. Idem si q̄ aliā causam sed occisus est dum patrem im
pugnaret. ff. de reli. l. minime. si vero aliter fuit occisus si ex
delicto sunt bona publicata z est bannitus tunc similis est
deportato vt no. instit. quib. mo. ius pa. po. sol. s. relegati
sed deportatus caret herede. ff. de testa. eius qui. z de iniur.
testa. si q̄ filio. s. irritū de leg. iij. l. i. s. hi q̄ ergo nō est q̄ pe
nam petat. vbi vō bona bāniti publicata nō sunt tūc nō licu
it rūpere pacē z eius hēdib⁹ tenebit ad penam lz bānitus
in loco agere nō potuisset ppter offensaz ar. insti. de. v. obl.
s. ex p̄ditiōali. C. vt actio ab here. z d herede. l. j. ff. de euic.
si p̄ prudentiā. s. ne mirū. C. de inoffi. dona. l. ij. z si in frau.
pa. l. i. z. ii. Et p̄ solutione p̄rioz notabat q̄ statutū non iu
bet occidi lz illud pmittat nō debuit ergo ille pacē volūta
rie rūpere ex pmissione statuti. **C** Coradus qui disputauit
hanc qōnem in tali bānito ppter homicidiū soluit simpliciter
stipulationē penale nō cōmissam: pmo qz lege cauet q̄
ppter bonū publicū qd versatur in punitione maleficiōꝝ p
uata lex z puentionalis rumpit. ff. ad fill. si quis in graui. s.
vtrū. scdo q̄ p legis pmissione supuenientē causatā ex ali
cui⁹ maleficio non solū tollit lex cōis sed etiā puata siue cō
uentionalis. ff. de ver. obli. si seruū z de leg. j. l. quid ergo. s.
si heres. tertio qz iste videt oino alius tpe occisionis ab eo
qd erat tpe stipulatiōis. ff. ad treb. l. ex facto. s. ex facto ibi
post deportationē vō suspectos quasi ab alio zc. quarto in
ducit glo. in autē. de man. p̄n. s. neqz aut homicidas in. j. gl.
que inuit q̄ homicidis raptosib⁹ virginū z adulteris termi
nus nō est dandus z datus nō est obseruandus.

C Regule. ff. huius littere. s. sunt he.

f **Emine** ab oibus officijs civilib⁹ vel pu
blicis remote sunt z iō nec iudi
ces eē possunt nec magistratū gerere nec postu
lare nec p alio interuenire nec pcuratores existere.

C Item ipubes oibus officijs sibi bus dz abstinere.

Triosi vel eius cui bonis interdicit nulla voluntas.

Ructus rei est vel pignozi dare licere.

Raudis iterpretatio semp in iure civili nō ex euentu
dūtaxat sed ex concilio quoqz desiderat.

Aliiufamilias neqz retinere neqz recupare neqz adi
pisci possessionē rei peculiariis videt.

Ere i oibus iudicijs penalib⁹. z etati z ipudētie suc
curritur.

Actū a iudice qd ad offm ei⁹ nō ptinet ratū non est.

Auozabiliores rei potius q̄ actores habent.

fere

Ere quibuscuq; modis obligamur hisde p̄rium actio liberamur cu qbus modis acquirim̄ hisde in p̄rium actio amittim̄. Et igit nulla possessio acquiri nisi animo et corpe potest ista nulla amittit nisi in qua utruq; in p̄rium factum est vel actum.

Actum cuiq; suū nō aduersario nocere d̄z. nō v̄ vim facere qui suo iure utitur et ordinaria actione experit.

In penalibus causis benignius interpretandū est.

Generi. xxxiii. **By.** qui materiam

g

huius regule satis plene huc notauit dixit eā exemplificari posse i legatis in substitutionibus in p̄ctib; in legū latoribus et in rescriptis. de legatis ponit exemplum si testator legauit vni specie et alteri genus generi per specie derogat. ff. de leg. j. vxoem. §. felicissimo et l. seruis vrbano. §. vlti. signat contra de l. quesitū. §. penul. ff. de fun. instru. ad cuius solutiones distinctione quam ponit glo. in pre. l. quesitū hic longe plenus psequit quā hic per eū videas et hoc sit de his que in p̄nc. R̄ice dixi me nō decifurū in substitutionib; ponit exemplum per l. coheredi. ff. de vulg. et pupil. sub. §. qui patres si testator patre et filiu instituit p parte et eos iuicē substituit sc̄do instituit ex religio p̄tib; alios hēdes. tertio dicit hos oēs substituo ista generalis substitutio nō extendit ad patrem et filiu iuicē substitutos. ad hoc exemplū opponit de l. vl. ff. ad treb. vbi nō derogat substitutioni gnāli p specialē. respondet q; ibi substitutionis species erant diuersae. specialis em̄ erat vulgaris vel reciproca. gnālis erat fideicommissaria sed in §. qui patre ambe erat eiusde generis. In p̄ctib; aut ponit exemplū per l. ff. de vbo. obli. doli clausula et l. stipulationes comodissime quia si stipulor ab aliquo libz scribi de die nō de nocte per se nō p discipulū et generaliter doli nō comittit et ipse scribat p alius eque malū nō per discipulū stipulatio comittet ex generali clausula de dolo. sed ad casum expressus nō ptinet. in legum latorib; ponit exemplū p l. sanctio legum quā allegat glo. et per decr. j. §. eo. lib. de consti. In rescriptis dicit q; patent exempla. §. eo. lib. de preben. vduz et c. q̄uis tibi. dicit etiā q; distinctio quā posuerat in legatis coaptari possit ad rescripta. Prima glo. dicit vnde sumpta. et ponit exempla. sc̄do dicit in rescriptis loqui regula nō in p̄uilegijs et cām reddit. tertio subdit p̄rium soluit remittit. et ponit dicitur Hof. qd tres casus excipit quarto no. duo et ad sc̄dm subdit contrarium et soluit.

In p̄ma glo. ibi in toto iure. sequit generi p speciem derogatur et illud potētissimū habet qd ad speciem directū est et ibi codicillis. dixit testator libertis quos manumisi v̄ his codicillis manumitto vel postea manumifero lego p̄uber nales suos et filios et filias nisi quos ad vxoem meā pertine volui vel illi noiatim legauero demū iussit heredit̄ vxoem restituere certum fundū cum mancipijs vrbano et rustico q; ibi erant exceptis manumissis querit an serui qui erāt in fūdo filij nālis serui per testatorē in vita manumissi spectēt ad p̄ies an ad p̄iugē. d̄z q; ad patre quali species deroget generi. et ibi §. quesitū. nō valet pactū factum ab eo qui p̄misit iudicio nisi qd nullā exceptionē opponet. sed si aliquas specificauit valet quo ad illas. et ibi l. j. §. vlti. vba que fraudationis causa gesta erunt gnālia sunt et continēt in se oēm omnino fraudē factā vel alienationē vel quemcūq; cōtra actum. et ibi l. j. vide. §. eod. in p̄ncip. et ibi de adop. l. j. adoptio vt genus specie habet que dicitur etiam adoptio.

In p̄ma glo. ibi dicit vbi et vt dixi in pre. decre. j. de rescrip. sup. si. vlti. glo. dicebat hic Jo. mo. quod l3 p̄mū verbi esset gnāle effectū erat speciale allegabat. ff. de ver. sig. boueo. l. hoc sermone. ff. de ver. obli. eum qui kalende. eque allegare poterat. §. eod. li. de p̄ben. nō p̄t. significabat etiā p̄rium de l. C. qui po. in pigno. ha. l. generaliter. soluit q; id facit ius creatū. p̄mo quod ab ipso inuito nō potest euelli Item de l. ff. si cer. peta. l. p̄inde et ff. de op. le. l. cum optio. soluit q; aut habens speciem nō est vsus specie et tūc nō de

rogat sp̄s generi. aut est vsus et tūc secus. subdebat demū q; platus habens a iure potestate dispēndi sup residētia in b̄nficijs curatis. §. eo. lib. de elect. l3 canon in fi. vbi idem scripsi post archi. vel sup tardatione ordinū in casu decr. cū ex eo. eo. tit. l3 in litteris ipetrantis curatū scribat q; reside at in b̄nficio vel se faciat ordinari nō p id minus epus super illis poterit dispēfare nec facit p̄ rescripta nec p̄ ius cōe iste cū quo dispensat sed fit sibi p̄uilegialis p̄ illa. patit ergo sim cum et nō agit vt dicit de translato. vij. q. j. scias.

hic regule coaptat qd f̄ris vberti qua sic querebat indul

fit epus titio licentiā specialē q; nō obstante statuto prohibente semel ingredi posse certā clausurā monialiū ante cuius licentiē vsus idem epus gnāliter cōcessit quēlibz semel certa die ibi ingredi posse et titius ea die et virtute illi gnālis hoc prestans ingressus est querebat an ex sua speciali ingredi possit. **A**firmatiue pbabit p quinq; rōnes p̄gnantes et p̄rium p alias quinq; tertio dabit solutio disti guens et sic p̄ria cōcordans. **A**d p̄mū inducebat duas regulas huius tituli. §. q; p̄uilegiū p̄onale personā sequit eo. ti. p̄uilegiū et ibi cōcor. et q; p̄uilegiū p̄ncipis decet eē mā suz eo. ti. decet. nō relinquet ergo hec indulgentia personā vt in p̄ma regula sed manebit penes eam vt in sc̄da vsq; ad ipsius vsuz alias nil cōferret qd esset absurdū vt de p̄uilegijs in is cū cōcor. Et p̄stat q; ante vsuz cōpletū b̄nficia etiā cōpetētia p̄ p̄ctus reuocari nō possunt expresse de cōmo. c. vii. cum cōcor. et vide no. de si. p̄sby. ex tua ergo nec reuocata dicit tacite p̄ dationē licentiē gnālis cū in reuocationib; minus possit gen̄ q; sp̄s de dolo et cōtu. c. ij. de cōfir. vti. v̄ inuti. bone. facit. §. eod. li. de p̄cur. qui ad agendū. maxime cum finalis cā sp̄alis licentiē forsan adhuc duret q; illam in die licentiē gnālis expedire nō poterit. duret ergo effectus durante cā sicut expiraret causa expirante de ap. cūz cessante nam in oi scia certum est multiplicatis sufficiētib; causis effectū multiplicari posse vt. l. plures sufficiētes cause diuerse nō subalternatiz se habētes nō eūdē s; diuersuz effectū p̄ducunt. ij. q. ij. engeltrudam. ij. q. iij. abolitio. l. di. q̄uis de offic. or. ex parte cū sua mā. et in his que no. lxxij. di. §. qd v̄o vj. q. j. imitare de cōse. dist. ij. q; corpus. xlv. dist. l3 de iur. calū. ceterū. xxv. q. j. c. ij. hic aut cause fuere diuerse et snie diuerse nec altera se h3 ad alterā vt supior et inferior nil ergo debet impedire duplicatū ipsaz vsus. faciant no. de rescrip. c. ij. et c. olim. et sic quinq; argumēta conūxi que disputans vt diuerfa plix posuerat. **S**c̄do si dicat titiū ingredi nō posse hoc nō potest ex alio p̄cedere nisi q; p̄ma sp̄alis licentiā sit reuocata p̄ gnālem sed hoc est falsuz. si eni dicit sc̄dam licentiā esse ius cōmune non tollit sp̄ale p̄uilegiū ex quo id nō exprimit de consti. c. j. §. eod. lib. Idem si est p̄uilegiuz nō faciēs mentionē de p̄mo vt hic in glo. Item si p̄ sc̄dm generale hieret reuocatio p̄mi dicit oporteret q; a tpe date ip̄suo sc̄di virtute p̄mi postea ingredi nō possit qd est falsum Concludit ergo p̄ma specialē per sc̄dam nō reuocatā nec impediat imo si deberet altera per alterā impediri vel tolli p̄ualet p̄ma secunde per istam regulā et concord.

Tertio q; in vno itinere aliud ex alia causa cōpetens nō confundat sic ostendit metropolitanus suo iure visitans p̄ uinciam p̄curationē exigit seruata forma decre. romana. §. eod. lib. de censi. patet eo. ti. cum apostolus et c. sopite. et si fiat legatus in puincia vt de offic. leg. c. j. illam poterit iterare de censi. cum nuper. et vide quod ibi dixi post vin. in glof. inuit. **B**n̄ facit qd de duabus quartis dicit de testa. raynu tius et quod ibi not. in glo. antepenul. et qd sup ea dixi facit eo. ti. officij. et c. requisisti facit. ff. de p̄ba. quinquaginta vbi legatū factuz in codicillis nō tollit legatū eiusde q̄stiratis factū in testō nisi heres pbet testatorē intellexisse repetitōez nō duplicationē legati et facit q; no. C. d. lega. filia. cū ergo duplex ius ingrediēdi cōpetat titio ex diuersis vn̄ actus l3 idē sp̄ nō in nūero fac qd no. iij. q. ix. nihilomin. n̄ p̄fūdet reliquū cū nō p̄stat de p̄ria intētōe p̄cedēt facit de do. iter

dilectos in pñ. s. e. li. de rescrip. cū aliqb. secus eni si de illa
p̄staret facit. s. e. li. de sen. excō. c. si. in h. et q̄ ibi no. in vlt. gl.
Quarto constat duas indulgētiās quo ad personā titij
esse cōpassibiles et nullā habere repugnantā et sic vsus licē
tie gnālis vsus penalīs nō impedit. vnde miles qui elegit te
stari iure cōi per hoc nō renūciat p̄uilegio militari. ff. de mi
li. testa. l. iij. facit. ff. de p̄uile. cre. l. antepe. ¶ Item si de pu
blico crimine p̄ me cōmissō aliquem criminaliter accusauit et
vt quilibet de populo admissus sui. insti. de pu. iudi. in fi. ff.
de p̄cur. mutus. §. in popularib. nihilominus de hoc ciuili
ter agam p̄ meo speciali intēre. ff. de p̄uile. del. l. i. j. et iij. et
vna actio p̄ alterā nō tollit. C. de fur. ancille. ff. de cōdi. fur.
si p̄ fure. C. qñ ciuili act. l. vni. nisi sint p̄iudiciales et incō
passibiles tales q̄ vni. electioe tollat altera. s. eo. lib. de po
stu. p̄c. c. vni. de elect. vt quis duas vbi de hoc. et hoc eo. ti.
• nullus plurib. lxxj. di. si quis sacerdotū. sed iste indulgen
tie non sunt tales vt p̄dixi ergo et c. ¶ Quinto inducitur ca
• sus legis. ff. de ali. et ci. leg. l. alio. §. cum quoq; vbi si patro
na legauit oibus libertis vestes et cibaria que vna p̄bebat
et vni ex illis reliquit viginti aureos annuos et frumentū me
strum isti debebit vtrūq; legatur gnāle et speciale: sic et iste
gnāle et speciali licētia vti poterit et sic scōo ingredi poterit.
¶ In p̄rium inducitur regula odia. eo. ti. nam cum oē ius cō
mune vel priuatū restringat si est odiosum vt ibi cū p̄cord.
et istud sit tale vt p̄batur. s. eo. lib. de sta. re. c. vni. xvij. q. ij.
in decima. vbi dicit q̄ ad talia monasteria d̄z esse rarus ac
cessus et breuis locutio ad idē. c. ibi sequens et c. diffinim.
lxxj. di. ad reatū. s. de vit. et ho. cle. monasteria. ergo stricte
interpretabimur et dicemus vnico ingressu cōsumptā vtran
q; licētia ad qd̄ bñ facit. s. eo. lib. de p̄ben. nō p̄t. §. j. de
offi. or. c. ordinarij in fi. de fi. p̄sby. c. i. ff. de leg. iij. fideicomis
sa. §. si quis. x. ¶ Secūdo constat speciē p̄ualere generi vt
hic sed scōa spālīs licētia ante vsus p̄me isti cōcessa nō scā
mentioe de p̄ma nō daret ei duplicem ingressu facit de re
scrip. ex tenore et c. in nostra. vbi p̄ hoc in litteris ad lites et
bñficialibus multominus ergo dabit hic gnālis. ¶ Tertio
habemur exempla diuersa in iure p̄ que p̄bat q̄ si p̄uilegiū
aliquib. cōcessus postea oibus concedat p̄ ius cōe illud p̄
uilegiū postea nil opitulat. p̄ hoc p. c. xxij. di. cōis filij. cō
iunctū cum capitulis. xcij. di. diaconus in cōuentu. xj. q. iij.
epus p̄sbyter. ¶ Item p̄ p. c. q̄ nō nullus de p̄uile. cōiunctū
cum decr. vlt. s. eo. li. de sen. excō. idem si aliquib. episcopis
olim cōcessa fuisset celebratio cum altari viatico pondera
ta hodie dec. vlt. de p̄uileg. s. eo. lib. imo qñ ex diuersis cau
sis in vnū recidit ius suū et alteri sic actus vniri videtur q̄
vbi p̄us duo regrebāt sufficiat vnū vt in p̄firmatore ad que
deuolutum est ius eligentiu sup̄ quo vide qd̄ plene scripsi
de elect. ne p̄ defectu sup̄ v̄ sic ordinare. Ex quo ergo gnāle
et specialis licētia cadit in vnū vnicus erit act. vtriusq; l̄z
si latior esset vna licētia q̄ alia illa latior vti possit semel qd̄
notat de testa. raynurius in glo. antepe. et ne se. vacante. c. j.
in magna glo. ¶ Quarto si pbemus q̄ gnālis licētia non
extendat ad istū patebit q̄ sibi cōpetit vnū solus ingressus
sed lex dicit q̄ gnālis substitutio quā fecit testator de here
dibus nō extendit ad heredes in re certa spālīter institutos
quos specialiter inuicē substituerat. ff. de vulg. et pupil. sub
sti. coheredi. §. qui patrē facit. ff. de verb. oblig. doli clausu
la ergo vel titi. nō cōprehēdet in gnāli vel specialī in gnā
li intelligit cōfusa. facit. C. de pac. debitori. de fideiuss. cum
scōm ad. l. falc. in imponēda. vel dicit reuocata ar. ff. de ali.
et ci. leg. l. libertis. ij. in p̄nc. vbi gnāle legatū oium libertor
rum factū in codicillis p̄ alimētis tollit speciale certorū li
bertorū factū in eadē causa in testamento. ¶ Et si hec ne
garētur saltē dicit p̄ vsus gnālis renūciatū speciali qd̄ p̄
cedit nō solum in incōpassibilib. vt. s. sed etiā in ambitiosis
de p̄ben. de multa. s. eo. lib. de rescrip. gratia et cle. eo. ti. gra
tie facit. xij. q. ij. bone rei de dona. apostolice. ¶ Iterū si negat
renūciatio ille tamen l̄z due habebūt vnū effectū. hinc est
qd̄ si miles elegit testari iure cōi l̄z per hoc nō renūciat p̄u
legio militari vt. s. nō tamen faciet duo testamēta ex duob.

furibus cōi et militari sed vnū tm̄: sic si p̄pter p̄p̄iū inter
esse actionē habeo p̄ plures l̄z p̄ vnū intentādo alteri nō
renūciem si tamen ab vno consequor interesse contra alios
non ago. ff. de eo p̄ que fac. est. l. j. §. si plures et no. de re. ec
cle. nō alie. si quis. facit hoc eod. titu. bona fides. ex his con
cluditur q̄ etiā cessante confusione et renūciatione de qui
bus. s. vnicus tamen erit effectus et sic vnus solus igressus
facit. ff. quib. mo. pig. vel p̄othe. l. si deferente.

¶ Quinto inducitur aliqua iura que casum questiōis de
ciderent vident. p̄mū est de p̄ben. si pauper. s. eod. lib. vbi
si mandabat p̄uideri per episcopū t̄tio in forma pauperū
et ille consecutus est beneficiū a quocūq; episcopus viteri
nō tenet quasi concedentis et impetrātis intētio l̄z per illuz
moduz sit impleta. sic et hic sufficiat titio q̄ semel ingressus
quod plus est ex facto sibi licētia concedentis.

¶ Item si legauit quis alimenta libertis scilz cibaria et ve
stiaria et vni illorum legauit certam quātitatē p̄ alimentis
vtrūq; legatum nō debetur. ff. de ali. l. alimenta. §. basilice.
et l. stichus in p̄nc. ad idem lex que dicit sic. filia legatorū nō
habet actionē si ea que in testamento reliquit viu. postea
pater in dotem dedit. C. de le. l. filia. sicut ergo bis casib. nō
duplicat beneficiū vel legatum ita nec in terminis questiō
nis duplicatur ingressus nec iuuat eum p̄testatio quam fe
cit que si sit iuris conseruatiua nō tamen est tributiu iuris
noui. vnde si nō competebat isti binus ingressus p̄testatio
sibi illum acquirere nō potuit. ¶ Soluēdo distinguitur aut in
vtraq; predictarū licētiarū exprimitur causa ingressus aut in
nulla aut in altera tantum maxime in speciali. p̄mo casu aut
vtrūq; causa est eadem aut oīno diuersa. si est eadē puta
q̄ in vtraq; dicit q̄ ingredi possint ad visitandū reliquias
sancti v̄ simile sufficit vnus ingressus. facile patet exemplū
si dum consanguinea mea vellari debeat obtinui hanc licen
tiam que licētia postea p̄ illo actu oibus data est hanc par
tem solutionis probent iura que vltimo allegaui. ¶ Dixit
etiā q̄ forsan idē si cāe sint diuersae. tales tm̄ vno igressu po
terant cōmode expediri vt si gnāl p̄mittit visitationē sc̄ti.
spāl p̄mittit visitationē fororis q̄ breuis et cōpendiosa esse d̄z
vt dixi in p̄nc. scōe p̄tis. ¶ Si v̄o cause exprimitur oīo di
uerse. que simul verisimiliter ex facto vel tempe expediri non
possunt qd̄ facile accideret p̄pter tumultū generalis ingres
sus iterum ingredi poterit ad expediendā causaz expressaz
ad hoc iura prius allegata. ¶ Item si dies licētiarū essent oī
no diuersi. q̄ quod facit diuersitas cause hoc faciet diuersi
tas dierum vt nō possit cēseri vnus ingressus confusus in
alio. s. eo. lib. de cōsti. c. j. In tertio mēbro p̄ncipali quan
do in altera tantuz et maxime in speciali exprimitur causa t̄z qd̄
supra scilicet distinguenduz an simul potuerit expediri nec
ne. In secundo vero p̄ncipali mēbro quando in neutra ex
p̄imitur causa vel tempus sed simpliciter est data licētia
tunc in hac materia restringibili et odiosa stricta presuma
tur intentio concedentis ad primaz vicem tantum qualiter
cunq; ingrediatur maxime per allegata in p̄ncip. secunde
partis cum presumis episcopum publicam vtilitatē et hone
statem que versatur in hoc velle tueri. hec verajūsi de ipsi
intentione aliter appareat cui tunc stabit. dixi aut per hāc
distinctionē iuri equitati et honestati consonā. j. dif. consue
tudo solui contraria.

¶ Huius littere. s. vnica est regula. ff. q̄. sicut et nostra.

Generaliter cum de fraude disputat non quid habeat actor sed quid per aduersariū habere non potuit cōsiderandum est.

Quia sub hac littera. nōnullā habemur regulā quas legiste habent hic inferam.

¶ Redem eiusdē potestatis iurisq; esse cuius fuerat ō functus constat.

¶ Redis nihil aliud est q̄ successio in vniuersuz ius qd̄ defunctus habuerat.

Hoc